

TĂNG CƯỜNG GIÁO DỤC Ý THỨC HỆ MÁC - LÊ-NIN CHO GIAI CẤP CÔNG NHÂN

■ THƯỢNG TÁ, THS. ĐINH PHÚ CƯỜNG (*)

Triết học Mác - Lê-nin ra đời đánh dấu bước phát triển mới về chất của triết học nhân loại. Mục tiêu cao cả là đưa xã hội loài người từ một xã hội có áp bức giai cấp lên xã hội bình đẳng thực sự, mọi người đều có quyền làm chủ vận mệnh của mình. Hiện thực hoá sứ mệnh lịch sử lớn lao đó thuộc về giai cấp công nhân.

Triết học Mác - Lê-nin giúp cho giai cấp công nhân có được ý thức hệ khoa học và đã trở thành niềm tin cộng sản. Niềm tin cộng sản được thể hiện sâu sắc, bền chặt không những chỉ trong đấu tranh giành chính quyền mà thử thách lớn nhất chính là giữ chính quyền. Lê-nin đã từng nói: giành chính quyền đã khó, giữ chính quyền còn khó hơn... Quả vậy, trong chiến đấu giải phóng dân tộc có người rất trung kiên, có thể sẵn sàng hy sinh khi tổ chức yêu cầu, nhưng khi giành được chính quyền lại gục ngã trước những viên đạn bọc đường, với sự căm dỗ của sức mạnh đồng tiền, của các thế lực thù địch. Hiện nay, cùng với xu thế hội nhập kinh tế thế giới đã xuất hiện sự phân hóa về mức sống, có biểu hiện thiếu kiên định về mục tiêu lý tưởng, phai nhạt bản chất giai cấp công nhân trong một bộ phận đội ngũ công nhân.

Đặc biệt, khi chủ nghĩa xã hội đang đứng trước những khó khăn thách thức to lớn thì kẻ thù của chủ nghĩa Mác càng chống phá điên cuồng và hết sức tinh vi nhằm xóa bỏ các nước xã hội chủ nghĩa còn lại, trong đó Việt Nam được xác định là một trọng điểm. Để thực hiện ý đồ đó, chúng âm mưu xóa bỏ ý thức hệ của giai cấp công nhân, xuyên tạc chủ nghĩa Mác, phủ nhận tính khoa học và cách mạng của chủ nghĩa Mác nói chung, triết học Mác nói riêng. Mặt khác, những yếu tố tiêu cực của cơ chế thị

trường đang tác động làm suy thoái tư tưởng, chính trị, đạo đức lối sống của một bộ phận giai cấp công nhân, kể cả ở một số người có chức, có quyền, làm xói mòn bản chất giai cấp công nhân, phai nhạt ý thức hệ Mác - Lê-nin. Đúng như đánh giá trong văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X của Đảng: "Năng lực và phẩm chất của nhiều cán bộ, công chức còn yếu, một bộ phận không nhỏ thoái hóa, biến chất... quan liêu tham nhũng, lãng phí còn nghiêm trọng, đặc biệt là tình trạng những nhiều..."⁽¹⁾.

Trong tình hình hiện nay, hơn lúc nào hết phải nâng cao vai trò của các cấp, các ngành và của mỗi cán bộ, đảng viên trong việc tự trau dồi và nâng cao năng lực tuyên truyền, giáo dục cho quần chúng nhân dân, đặc biệt là giai cấp công nhân hiểu sâu sắc về chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tính khoa học và cách mạng của học thuyết đó nhằm củng cố vững chắc lập trường, ý thức hệ Mác - Lê-nin và niềm tin cộng sản. Bởi vì, họ là những người đang và sẽ là lực lượng chủ yếu, trực tiếp đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu của các thế lực thù địch, bảo vệ Đảng, bảo vệ nhân dân, bảo vệ chế độ và thành quả công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Để góp phần giúp giai cấp công nhân hiện nay giữ vững lập trường, ý thức hệ Mác - Lê-nin cần tập trung làm tốt một số nội dung cơ bản sau:

Tăng cường vai trò lãnh đạo của các tổ chức đảng trong công tác tuyên truyền, giáo dục chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối quan điểm của Đảng.

Các tổ chức của Đảng mạnh sẽ phát huy được vai trò lãnh đạo trong công tác tuyên truyền giáo dục và định hướng mục tiêu, lý tưởng cho giai cấp công nhân. Các tổ chức của Đảng cần xác định nội dung, hình thức và biện

(*) *Học viện Chính trị Quân sự*

pháp phù hợp để nâng cao chất lượng tuyên truyền giáo dục, từ đó giúp mỗi người tự trau dồi ý thức hệ Mác - Lê-nin như là yêu cầu nền tảng của chính mỗi người trong cuộc sống cộng đồng của xã hội ta ngày nay. Yêu cầu đó càng trở nên cần thiết đối với mỗi công nhân trong thời kỳ mở cửa, để cho mỗi công nhân có ý thức làm việc không chỉ vì lợi ích của bản thân mà còn vì lợi ích của Tổ quốc.

Chất lượng tự trau dồi ý thức hệ, lập trường giai cấp của mỗi công nhân phụ thuộc vào tính tự giác của bản thân họ, song cũng phụ thuộc nhiều vào công tác tuyên truyền, giáo dục của các tổ chức, đặc biệt là của các tổ chức đảng. Các tổ chức đảng phải đề ra các thiết chế, các mục tiêu, yêu cầu, quy định trong tuyên truyền làm sao để cho mỗi công nhân hiểu mối quan hệ biện chứng giữa quyền lợi và nghĩa vụ của cá nhân với tập thể, đồng thời giúp cho họ hiểu được những giá trị của chủ nghĩa Mác - Lê-nin và chuyển hoá thành nhận thức của chính mình. Mức độ tự trau dồi ý thức hệ của công nhân tùy thuộc vào chất lượng tuyên truyền, giáo dục của các tổ chức đảng cũng như khả năng tiếp thu và chuyển hóa những giá trị vào hành động thực tế và công việc của họ. Khi có được ý thức hệ vững vàng, đội ngũ công nhân sẽ tận tâm tận lực trong mọi công việc, tạo ra bầu không khí đoàn kết nhất trí, tạo ra sức mạnh nội lực cho công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; đồng thời sẽ là lực lượng tin cậy bảo vệ Đảng, bảo vệ nhân dân, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa...

Phát huy tính tiên phong gương mẫu, tinh thần trách nhiệm của cán bộ, đảng viên trong việc làm gương để tuyên truyền giáo dục ý thức hệ Mác - Lê-nin cho giai cấp công nhân.

Phẩm chất đạo đức, lối sống và năng lực làm việc của đội ngũ cán bộ, đảng viên có vai trò tác động rất lớn đến quần chúng nói chung và giai cấp công nhân nói riêng. Đội ngũ cán bộ, đảng viên gương mẫu sẽ tạo ra niềm tin của quần chúng với Đảng, với chế độ xã hội chủ nghĩa; còn nếu cán bộ, đảng viên làm điều xấu thì không những việc làm của họ gây ra tác hại mà còn ảnh hưởng nghiêm trọng đến niềm tin của

quần chúng. Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy rằng, cán bộ, đảng viên là gốc của công việc, là những người đem chính sách của Đảng, của Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành, đồng thời đem tình hình của dân chúng báo cho Đảng, cho Chính phủ hiểu rõ, để đặt chính sách cho đúng. Theo Bác, trong mỗi con người ai cũng có tính tốt và tính xấu, song biết sai mà sửa chữa mới là người tiến bộ: "Đảng viên và cán bộ cũng là người, ai cũng có tính tốt và tính xấu. Song đã hiểu biết, đã tình nguyện vào một đảng vì dân, vì nước, đã là một người cách mạng thì phải cố gắng phát triển những tính tốt và sửa chữa tính xấu. Vì tính xấu của một người thường chỉ có hại cho người đó; còn tính xấu của một cán bộ, đảng viên sẽ có hại đến Đảng, có hại đến nhân dân"⁽²⁾. Thấm nhuần lời dạy của Người, mỗi cán bộ, đảng viên cần phát huy tinh thần tiên phong gương mẫu, phải nhìn thẳng vào sự thật, để tự kiểm điểm bản thân cũng như đấu tranh với những sai trái của đồng chí đồng đội, nhằm giữ gìn sự trong sáng của Đảng như "giữ gìn con ngươi của mắt mình". Với tinh thần tự phê bình và phê bình, soi vào thực tế hiện nay, Đảng ta đã chỉ ra rằng: "Một bộ phận cán bộ, đảng viên, kể cả một số cán bộ chủ chốt, yếu kém về phẩm chất và năng lực, vừa thiếu tinh tiên phong, gương mẫu, vừa không đủ trình độ hoàn thành nhiệm vụ"⁽³⁾. Những khuyết điểm nêu trên có cả nguyên nhân khách quan và nguyên nhân chủ quan. Các thế lực thù địch chống phá cách mạng nước ta đã tìm mọi cách tác động vào tư tưởng, ý thức của một bộ phận cán bộ, đảng viên khiến họ thoái hóa biến chất, chạy theo lối sống thực dụng, bất chấp kỷ cương phép nước, tham ô, tham nhũng, sách nhiễu quần chúng. Mặt khác, bộ phận cán bộ đó không những thiếu đạo đức cách mạng mà còn không tự giác tích cực học tập nên yếu kém về năng lực chuyên môn và trình độ tổ chức quản lý kinh tế, đúng như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: "Cán bộ và đảng viên ta, vì bận việc hành chính hoặc quân sự, mà sao nhãng việc học tập. Đó là một khuyết điểm to. Khác nào người thầy thuốc chỉ đi chữa bệnh người khác, mà bệnh nặng trong người thì quên chữa"⁽⁴⁾. Để khắc phục những khuyết điểm đó, mỗi người

phải tự nghiên cứu nắm vững nguyên tắc của chủ nghĩa Mác - Lê-nin, đường lối quan điểm của Đảng để làm cho đúng; các tổ chức của Đảng cũng như chính quyền phải có biện pháp giáo dục kịp thời và xử lý nghiêm minh. Cán bộ, đảng viên là nòng cốt trong giai cấp công nhân, tấm gương sáng của họ có giá trị rất lớn cho quần chúng noi theo, như lời dạy của Bác Hồ: "Một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền"⁽⁵⁾. Họ là những người có phẩm chất đạo đức cách mạng trong sáng thì mới xứng đáng là những hạt nhân lãnh đạo trong phong trào công nhân. Bởi vậy, cần phải tăng cường xây dựng cho được đội ngũ cán bộ, đảng viên thực sự là những tấm gương mẫu mực, để góp phần giáo dục, củng cố niềm tin của giai cấp công nhân vào chế độ, ra sức xây dựng và bảo vệ mục tiêu lý tưởng mà Đảng, Bác Hồ đã lựa chọn, bảo vệ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước...

Nâng cao chất lượng đời sống vật chất và tinh thần cho công nhân nhằm củng cố, phát triển ý thức hệ Mác - Lê-nin trong tình hình hiện nay.

Sự phát triển ý thức hệ của giai cấp công nhân chịu sự tác động của nhiều yếu tố trong môi trường sống, song vật chất và tinh thần là hai yếu tố có mối quan hệ biện chứng tạo ra sức mạnh tác động trực tiếp, thường xuyên có ý nghĩa quyết định đến ý thức của họ. Người công nhân mong muốn có môi trường vật chất có thể thoả mãn những nhu cầu cần thiết để sống, làm việc và phát triển, như Mác đã nói: "Người ta phải có khả năng sống đã rồi mới có thể "làm ra lịch sử". Nhưng muốn sống được thì trước hết cần phải có thức ăn, thức uống, quần áo và một vài thứ khác"⁽⁶⁾. Như vậy, nếu môi trường sống, điều kiện sống ngày càng được nâng cao sẽ có tác động làm cho người công nhân thêm yên tâm tin tưởng vào đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước, tích cực trong những hoạt động cụ thể góp phần tạo ra nhiều của cải cho xã hội. Khi được chăm lo đúng mức về mặt tinh thần, họ sẽ phấn khởi góp phần vào xây dựng môi trường sống lành mạnh, môi trường an ninh chính trị vững vàng. Nếu môi trường sống của người công nhân thiếu thốn cả về vật chất và tinh thần thì sẽ làm mất động lực

trong hoạt động, làm ảnh hưởng đến niềm tin của họ vào chế độ, vào sự lãnh đạo của Đảng. Thực tế cho thấy, ngày nay có một bộ phận công nhân còn thiếu thốn về cơ sở vật chất và tinh thần. Một số nơi điều kiện ăn, ở của công nhân rất khó khăn, tác động không tốt đến tinh thần của họ; mặt khác một số nơi thiếu các tổ chức đoàn thể, hoặc nếu có thì không phát huy được vai trò, chất lượng hoạt động tuyên truyền, giáo dục không cao. Như vậy, thiếu về cơ sở vật chất sẽ ảnh hưởng đến sức khỏe của công nhân; thiếu đoàn thể, thiếu tinh thần thì ảnh hưởng đến sự hiểu biết về mục tiêu, lý tưởng dẫn đến một số công nhân chỉ hoạt động và làm việc vì cuộc sống hàng ngày chứ không có ý thức phấn đấu vì mục đích cao cả và sứ mệnh lịch sử của giai cấp.

Trước thực tế đó, bên cạnh việc tăng cường giáo dục để giữ vững, bồi đắp ý thức hệ cho giai cấp công nhân, Đảng và Nhà nước cần có những chính sách quan tâm hơn nữa đến việc nâng cao chất lượng môi trường sống của công nhân. Khi điều kiện vật chất được cải thiện, sức khỏe được chăm sóc tốt, đời sống tinh thần được bảo đảm... sẽ có tác dụng mạnh mẽ, góp phần làm cho ý thức hệ của công nhân luôn vững vàng, phát huy được vai trò trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, trở thành lực lượng nòng cốt trong khối đại đoàn kết toàn dân tộc, tạo ra động lực mạnh mẽ xây dựng thành công xã hội chủ nghĩa trên đất nước ta ●

Ghi chú:

(1) Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X, Nxb CTQG, H. 2006, tr. 175.

(2) Hồ Chí Minh toàn tập, T4, Nxb CTQG, H1995, Tr.165.

(3) Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X, Nxb CTQG, H. 2006. Tr 66.

(4) Hồ Chí Minh Toàn tập, T5, Nxb CTQG, H 1996, Tr 231.

(5) Hồ Chí Minh Toàn tập, T.3, Nxb CTQG, H.2000, Tr..263.

(6) Mác - Ăng-ghe-n Toàn tập, T.3, NXB CTQG, H.1995, Tr.40.